

Konferencja

KSZTAŁCENIE, SZKOLENIE I ZATRUDNIENIE NIELETNICH

29 wrzesień 2021

***Kompetencje psychospołeczne oraz umiejętności
praktyczne nieletnich
w aspekcie pozyskania przez pracodawców
kompetentnych pracowników***

Agnieszka Lasota

Osoby badane

Osoby badane	Liczba badanych
Nieletni bez kształcenia zawodowego/ bez szkoleń	120
Nieletni bez kształcenia zawodowego/ po szkoleniach	30
Nieletni kształcący się w zawodzie / bez szkoleń	116
Nieletni kształcący się w zawodzie / po szkoleniach	34

Liczba - 300 osób
Wiek 15 -18 lat,
płeć: 43% dziewczęta, 57% chłopcy,
miejsce zamieszkania: wieś 16%, miasto 84%

Nauka	bez zawod./ bez szkoleń, N = 120	bez zawod./po szkoleniach, N = 30	zawodowe/bez szkoleń, N = 116	zawodowe/po szkoleniach, N = 34
w szkole podstawowej	65 (55%)	13 (43%)	0 (0%)	0 (0%)
w szkole zawodowej / branżowej	0 (0%)	0 (0%)	70 (60%)	24 (71%)
w technikum	0 (0%)	0 (0%)	44 (38%)	10 (29%)
w liceum	49 (41%)	17 (57%)	2 (2%)	0 (0%)
obecnie bezrobotny	5 (4%)			

Cel badania 1

Celem poznawczym jest:

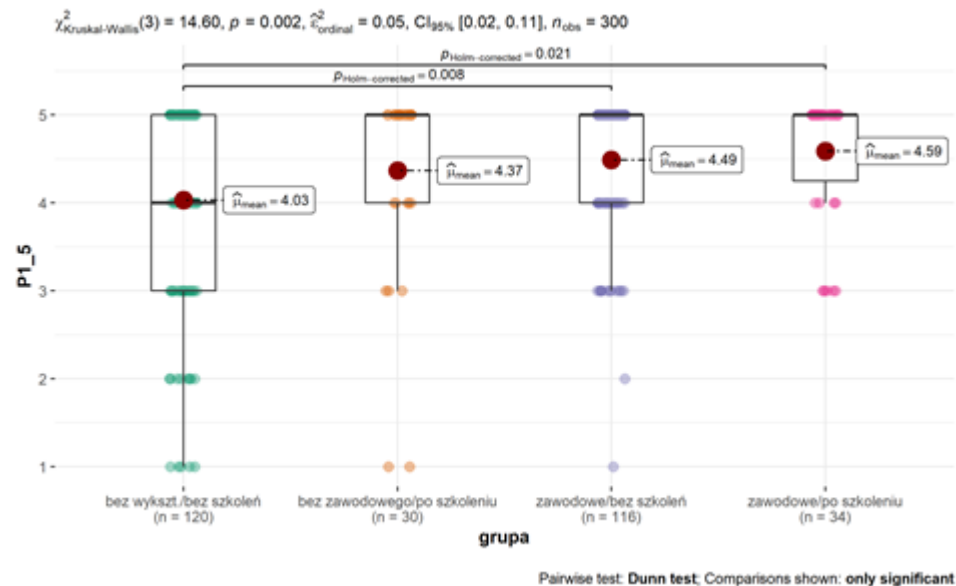
- ☐ Ocena poziomu kompetencji psychospołecznych oraz umiejętności praktycznych **nieletnich uczących się zawodu** (tj. ze szkół zawodowych, branżowych, technikum) oraz **nieletnich, którzy korzystali z dodatkowych programów** wspierających politykę kształcenia i szkolenia zawodowego w aspekcie pozyskania przez pracodawców kompetentnych pracowników.
- ☐ Ocena różnic między **nieletnimi z doświadczeniem zawodowym** oraz **bez jakiegokolwiek doświadczenia** w piniach o własnych kompetencjach psychicznych, społecznych oraz umiejętnościach praktycznych, zawodowych, niezbędnych na rynku pracy

Celem praktycznym jest:

- ☐ sformułowanie implikacji praktycznych wraz z rekomendacjami dotyczącymi kształcenia i szkolenia zawodowego nieletnich.

WYNIKI

Jaki jest poziom samooceny oraz poczucia kontroli wewnętrznej nad własnym życiem badanych osób?

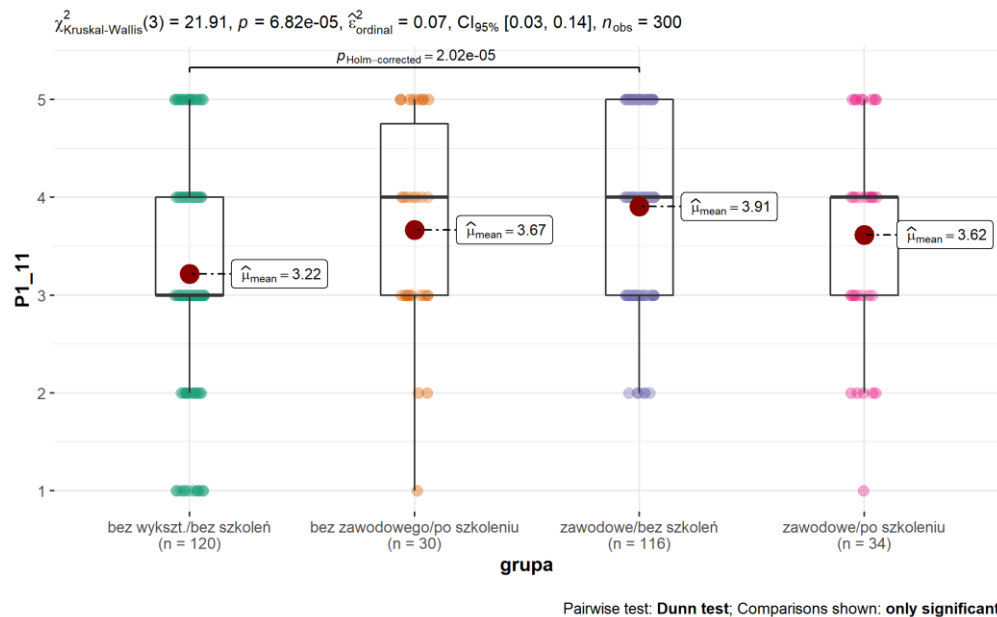

- Osoby z największym doświadczeniem zawodowym mają wyższe **przekonanie o poczuciu kontroli i decydowaniu o swojej przyszłości i zaradności życiowej** niż nieletni bez doświadczenia zawodowego.
- Osoby z gr 4 (szkoła + szkolenia) cechują się wyższą **umiejętnością planowania** własnych działań.
- Różnice w samoocenie: za najbardziej **uczciwych i pracowitych** uważa się gr 3 (zaw. bez szkoleń), najmniej – gr 1 (ogólna/bez szkoleń).
- Brak różnic w **zachowaniach ryzykownych** nieletnich.

Wyk 1. Różnice międzygrupowe w posiadaniu celu w życiu oraz poczuciu kontroli

WYNIKI

Jaki jest deklarowany poziom wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia pracy zawodowej wśród nieletnich

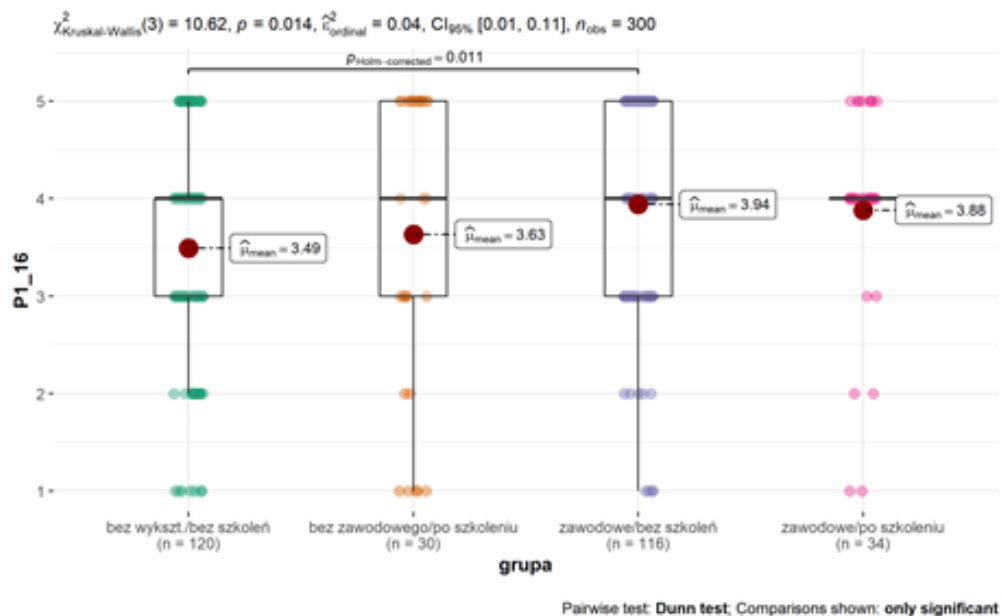

- Najwyższy poziom **wiedzy i umiejętności** przydatnych w pracy zawodowej deklarowali uczniowie szkół branżowych i techników nieuczęstniczący w dodatkowych szkoleniach, najniższy gr 1 –bez zawodu bez szkoleń.
- Uczniowie ze szkół branżowych oraz uczniowie uczestniczący w szkoleniach zawodowych oceniali siebie wyżej jako **potencjalnych przyszłych pracowników**.
- **Motywacja** do nauki i zdobywania wiedzy – poziom średni, brak różnic.

Wyk 2. Różnice międzygrupowe w deklarowanym poziomie wiedzy przydatnej do pracy

WYNIKI

Jaki jest poziom zachowań interpersonalnych i intrapersonalnych

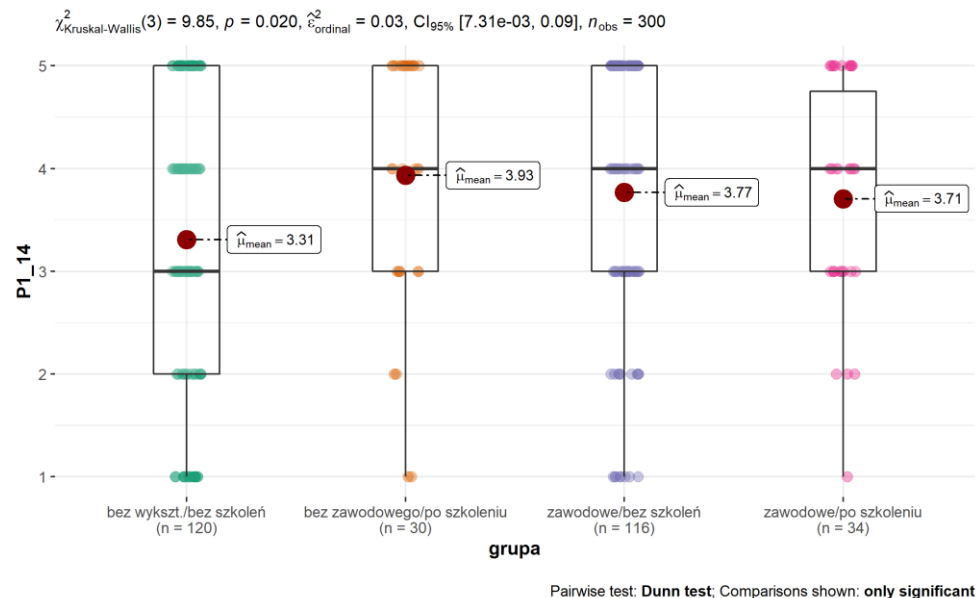

Wyk 3. Różnice międzygrupowe w zakresie współpracy

- Najlepsze **relacje** z innymi ludźmi oraz **umiejętność współpracy** deklaruje grupa uczniów kształcących się zawodowo (3 i 4) lub uczniowie uczestniczący w szkoleniach (2 i 4). Najgorsze relacje z innymi ludźmi deklarują nieletni bez żadnego dośw. zaw. (1).
- Najlepsze **umiejętności radzenia sobie z konfliktami** i **umiejętności organizacyjne** deklarowali uczniowie szkół niezawodowych, uczestniczący w szkoleniach (gr 2). Najmniejszą skuteczność w **radzeniu sobie w sytuacji konfliktowej** i **zdolność rozwiązywania problemów** deklarowali uczniowie z największym jak i najmniejszym doświadczeniem kształcenia/doskonalenia zawodowego (gr 1).
- Doświadczenie zawodowe nie ma związku z umiejętnościami bycia przywódcą czy liderem w grupie, umiejętnością radzenia sobie z konfliktami w grupie, może mieć jednak związek z **umiejętnością radzenia sobie ze stresem** (lepiej gr 2, 3 i 4 niż 1) oraz **łatwiejszego dostosowywania się do norm i zasad** (gr 2, 3 i 4 lepiej niż 1).

WYNIKI

Jakie cele zawodowe stawiają sobie młodzi badani uczniowie?

- **Posiadanie dobrej pracy** jest największym marzeniem uczniów kształcących się w określonych zawodach.
- **Zdobycie określonego zawodu** jest ważniejsze w grupach z doświadczeniem zawodowym (2, 3 i 4).
- Mocniej **sprecyzowana przyszłość** zawodowa w grupach zawodowych.
- Większą **elastyczność** w ew. zmianie zawodu wykazali uczniowie z doświadczeniem zawodowym (2,3,4) w porównaniu do gr 1.
- Uczniowie z wcześniejszym doświadczeniem zawodowym częściej **myślą o swoim rozwoju zawodowym** porównaniu z uczniami bez żadnych uprzednich doświadczeń zawodowych.

Wyk 4. Różnice międzygrupowe odpowiedziach na stwierdzenie:
wiem, co chciał/a/bym w życiu robić, jaki zawód wykonywać

WYNIKI

Motywacja w zakresie kształcenia i zdobycia konkretnego zawodu

Motywy wyboru szkoły

Predyspozycje i zainteresowania

Sugestie rodziców

Lokalizacja szkoły

Możliwość praktyk zawodowych

Ciekawa oferta edukacyjna

- Nieletni uczący się zawodu mieli wyższy poziom **zadowolenia z wyboru szkoły** w porównaniu do nieletnich kształcących się ogólnie (kadra, rozwój zawodowy, praktyki, atmosfera).
- Zawód wymarzony częściej pokrywa się z realnym u nieletnich z doświadczeniem zawodowym.

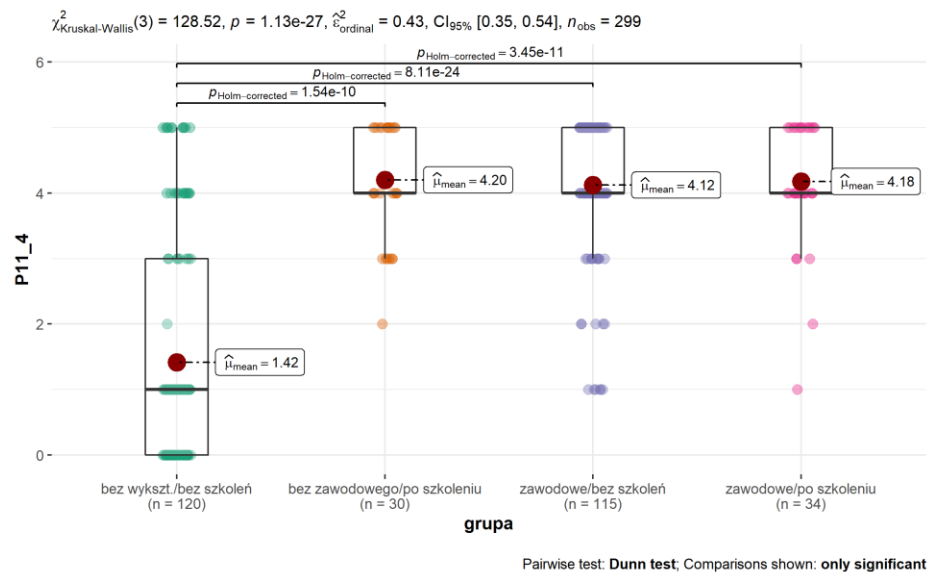
- Większą **motywację** do doskonalenia zawodowego mają ci nieletni, którzy już brali udział w szkoleniach.
- Praca: uczniowie z zawodem preferują własną działalność, uczniowie po szkoleniach u pracodawcy, uczniowie bez doświadczenia - nie zamierzają pracować.

- ❑ **Wsparcie otrzymywane** (od rodziców, kuratorów, nauczycieli, wychowawców, doradców zaw.) - grupy z dośw. zaw. odczuwają wyższe wsparcie niż grupa 1.

- ❑ **Wsparcie oczekiwane** – grupa bez doświadczenia zawodowego oczekuje jeszcze większego wsparcia ze strony dorosłych.

WYNIKI

Jak badani nieletni oceniają swój poziom praktycznych umiejętności, które można wykorzystać w pracy zawodowej?

- Najbardziej **przygotowani i gotowi do pracy** czują się uczniowie szkół branżowych oraz techników, którzy uczą się konkretnych zawodów i uczestniczyli w dodatkowych szkoleniach.
- Najmniej **przygotowani** - uczniowie nieposiadający żadnego doświadczenia zawodowego.
- **Szkoła czy staż zawodowy** dla wszystkich nieletnich wydają się w podobnym stopniu odpowiednią formą przygotowania do pracy.
- Uczniowie posiadający doświadczenie zawodowe (również w postaci odbytych szkoleń) byli bardziej przekonani do większego znaczenia **praktyk czy dodatkowych szkoleń** dla przygotowania do pracy zawodowej w porównaniu do uczniów bez doświadczeń zawodowych.
- Uczniowie kształcący się zawodowo odczuwali większą potrzebę **nauki języków obcych**, 25% badanych z tych grup deklaruje potrzebę **wyjazdu za granicę**.

Wyk. 5. Różnice międzygrupowe: W jakim stopniu szkolenia i kursy zawodowe przygotowują do pracy.

WYNIKI

Przydatność szkoleń zawodowych w odniesieniu do posiadanych umiejętności, własnych zasobów, planów zawodowych

- ☐ Większość nieletnich uważa, że zarówno kształcenie w szkole zawodowej jak i udział w szkoleniach zawodowych pozytywnie wiąże się ze znalezieniem dobrej pracy i większą szansą na zatrudnienie.
- ☐ Różnice w rodzajach szkoleń: grupy zawodowe częściej w szkoleniach zawodowych, komputerowych, grupy niezawodowe – w szkoleniach psychologicznych, językowych.
- ☐ Wszyscy badani ocenili przydatność zarówno wiedzy jak i umiejętności nabywanych podczas doskonalenia zawodowego w postaci szkoleń nieco wyżej niż wiedzę i umiejętności szkolne.
- ☐ Zdaniem uczniów to udział w szkoleniach zawodowych w większym stopniu pomaga znaleźć dobrą pracę aniżeli kształcenie w konkretnym zawodzie
- ☐ Największą potrzebę uczestnictwa w szkoleniach zawodowych wykazali uczniowie szkół branżowych bez szkoleń, najmniejszą grupa bez żadnych doświadczeń zawodowych.

- ✓ Największą **korzyścią** udziału w szkoleniach zawodowych – rozwój zawodowy,
- ✓ Największą **trudnością** – inwestycja czasu, niezgodność szkolenia z zainteresowaniami

ORGANIZATORZY:

PATRONATY HONOROWE:

PATRONATY MEDIALNE

Dziękuję za uwagę

PARTNERZY MERYTORYCZNI:

PARTNERZY WSPIERAJĄCY:

kontakt: aglas@poczta.fm